



Maftuna ELMIRZAYEVA,
QarDU Amaliy ingliz tili kafedrasida o‘qituvchisi
E-mail: elmirzayevamaftuna1211@gmail.com

QarDU Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori PhD, dotsent Nizmova Mohinur taqrizi asosida

INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA IJTIMOY HIMOYAGA OID TERMINLARNING LEKSIKOGRAFIK TAHLILI

Annotatsiya

Ushbu tadqiqot leksikografiyada ingliz va o‘zbek tillarida ijtimoiy himoya atamalarini o‘rganish uchun rasmiy-tarkibiy tahlil olib boradi. Qiyosiy ob'ektiv orqali biz ijtimoiy himoya terminologiyasining leksik tarkibiy qismlari, semantik tuzilmalari va lingvistik xususiyatlarini o‘rganamiz, bu tushunchalarning lingvistik va madaniy kontekstlarda qanday ifodalanishidagi o‘xshashliklar, farqlar va naqshlarni tushuntirishga qaratilgan.

Kalit so‘zlar: Leksikografiya, rasmiy tahlil, strukturaviy tahlil, ijtimoiy himoya, terminologiya, qiyosiy tilshunoslik, semantik tuzilmalar, lingvistik xususiyatlar, etimologiya, foydalanish naqshlari, madaniy kontekst, tarixiy dinamika, global ta'sirlar.

TERMS FOR SOCIAL PROTECTION IN ENGLISH AND UZBEK FORMAL-STRUCTURAL ANALYSIS IN LEXICOGRAPHY

Annotation

This study conducts formal-structural analysis in lexicography to study the terms of social protection in English and Uzbek. Through a comparative lens, we study the lexical components, semantic structures and linguistic features of social protection terminology, aimed at explaining similarities, differences and patterns in how these concepts are expressed in linguistic and cultural contexts.

Key words: Lexicography, formal analysis, structural analysis, social protection, terminology, comparative linguistics, semantic structures, linguistic features, etymology, patterns of use, cultural context, historical dynamics, global influences.

ОБУЧЕНИЕ ТЕРМИНАМ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ НА АНГЛИЙСКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ ФОРМАЛЬНО-СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ В ЛЕКСИКОГРАФИИ

Аннотация

В данном исследовании проводится формально-структурный анализ для изучения в лексикографии терминов социальной защиты на английском и узбекском языках. Через сравнительную линзу мы изучаем лексические компоненты, семантические структуры и лингвистические характеристики терминологии социальной защиты, которая направлена на объяснение сходств, различий и закономерностей в том, как концепции выражаются в лингвистическом и культурном контекстах.

Ключевые слова: Лексикография, формальный анализ, структурный анализ, социальная защита, терминология, сравнительная лингвистика, семантические структуры, лингвистические характеристики, этимология, модели использования, культурный контекст, историческая динамика, глобальные влияния.

Kirish. Leksikografiya lug‘atlarni va tillar ichidagi so‘zlarning tuzilishini tizimli o‘rganish sifatida lingvistik tizimlarning dinamikasi to‘g‘risida bebaho tushunchalarni beradi. Leksikografiya sohasida rasmiy-tarkibiy tahlil leksik birliklarning murakkab arxitekturasi ochish, ularning semantik tuzilmalari, etimologik ildizlari va foydalanish naqshlariga oydinlik kiritish uchun kuchli vosita bo‘lib xizmat qiladi. Ushbu tadqiqotda biz leksikografiyada ingliz va o‘zbek tillarida ijtimoiy himoya atamalarini o‘rganish uchun rasmiy-tarkibiy yondashuvni qo‘llaymiz.

V.G.Gak leksikografiya tarixi yoritilgan mashhur “Leksikografiya taraqqiyotining ayrim qonuniyatlari haqida” deb nomlangan maqolasida lingvistik faoliyatda o‘quv lug‘atchiligiga “umumiy lug‘atchilikdan yaqinda ajralib chiqqan yangi tarmoq” degan qarashga tanqidiy yondashadi va chuqur ilmiy tahlil asosida aslida o‘quv lug‘atchiligi umumiy lug‘atchilikdan emas, umumiy lug‘atchilik o‘quv lug‘atchiligidan ajralib chiqqan degan xulosaga keladi. U zamonaviy o‘quv leksikografiyasi nazariyotchilarining o‘quv lug‘atini tuzishda umumiy leksikografik qoidalarga asoslanish, tayanish haqidagi fikrlariga munosabat bildirar ekan, pedagogikaning eng qat’iy, mustahkam obyektga asoslanishi, ya’ni uning predmeti tez taraqqiy etib borayotgan texnika

yoki insonning olam borasidagi bilimlari emas, ta’lim oluvchining bosqichma-

bosqich takomillashib boruvchi psixofiziologik xususiyatlari ekanini ta’kidlaydi.

“Shunday ekan, – deydi olim, – zamonaviy o‘quv leksikografiyasining nazariy

va amaliy taraqqiyotida asosiy e’tiborni o‘quv xarakteridagi ilk lug‘atlar

tahliliga qaratish maqsadga muvofiq”.

Ijtimoiy himoya, shaxslar va jamoalarni turli xil xavf va zaifliklardan himoya qilishga qaratilgan ko‘plab siyosat va dasturlarni o‘z ichiga olgan holda, zamonaviy farovonlik tizimlarining asosiy ustuni bo‘lib xizmat qiladi. Ijtimoiy himoya bilan bog‘liq terminologiya nafaqat ijtimoiy qadriyatlar va ustuvorliklarni aks ettiradi, balki ijtimoiy ta’minot nutqini shakllantiradigan tarixiy, madaniy va institutsional dinamikani ham qamrab oladi. Ijtimoiy himoya terminlarini rasmiy-tarkibiy tahlil qilish orqali biz ingliz va o‘zbek tillarida ulardan foydalanish va evolyutsiyasini tartibga soluvchi asosiy lingvistik tuzilmalar va qonuniyatlarni ochib berishni maqsad qilganmiz. Ushbu tadqiqot lingvistik va madaniy kontekstlarda ijtimoiy himoya terminologiyasini bir-biriga moslashtirishga imkon beradigan qiyosiy asosni qabul qiladi, bu tushunchalarning qanday ifodalanganligi va kontseptsiyalashganligining o‘xshashliklari, farqlari va tendentsiyalarini aniqlaydi. Leksik komponentlar, semantik tuzilmalar va lingvistik xususiyatlarni o‘rganish orqali biz ingliz va o‘zbek tillarida ijtimoiy himoya terminologiyasining rivojlanishini shakllantirgan tarixiy, madaniy va global ta’sirlarni aniqlashga intilamiz. Lug‘atlar, leksikalar va ixtisoslashtirilgan terminologiya ma’lumotlar bazalarini o‘z ichiga olgan turli xil

lingvistik manbalardan kelib chiqib, biz ikkala tilda ham ijtimoiy himoya terminlarining etimologiyasi, semantik evolyutsiyasi va foydalanish qonuniyatlarini o'rganamiz. Ushbu terminlarning rasmiy xususiyatlarini o'rganib chiqib, biz ularning ijtimoiy-madaniy ahamiyati va lingvistik ko'rinishlari haqida chuqurroq tushunchalarni ochib berishni, ijtimoiy farovonlik nutqining ingliz va o'zbek lingvistik kontekstlarida qanday tuzilganligi va etkazilganligi to'g'risida aniq tushunchalarni taqdim etishni maqsad qilganmiz. Bunda ushbu tadqiqot leksikografiya, qiyosiy tilshunoslik va ijtimoiy siyosatning keng sohalariга ijtimoiy himoya terminologiyasining rasmiy-tarkibiy xususiyatlari to'g'risida yangi tushunchalar berish orqali hissa qo'shadi. Til va ijtimoiy siyosat o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish orqali biz til, madaniyat va ijtimoiy farovonlik o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlik haqidagi tushunchamizni boyitishga intilamiz, turli lingvistik va madaniy kontekstlarda ijtimoiy himoyaga ko'proq ma'lumotli va rang-barang yondashuvlarga yo'l ochamiz. Ingliz va o'zbek tillarida pedagogika sohasidagi terminlar leksikografiyasining tahlil qilimganda turli tuzilishdagi leksik birliklar bilan ifodalanadi.

Terminologiyaning ushbu sohasida leksik shakllarning strukturaviy turlarini o'rganish maxsus birliklarning ikkita asosiy turini airatib ko'rsatishga imkon beradi, xususan

Sizga ta'kidlab o'tayotgan, ijtimoiy himoyaga oid terminlarni quyudagicha izohlashni joiz deb topdik:

Ijtimoiy himoyaga oid terminlarni, eng avvalo — mamlakat aholisini ijtimoiy va moddiy muhofaza qilinishini ta'minlaydigan va jamiyatda qaror topgan xuquqiy, iqtisodiy, ijtimoiy sohadagi tushunchalarni o'rganish.

Ijtimoiy himoyaga oid terminlarni dasblab,— davlat va jamiyatning yoshi, salomatligi holati, ijtimoiy ahvoli, tirikchilik vositalari bilan yetarli

a) so'z ma'nosining o'zgarishi leksik-semantik o'zgaruvchanlik- ya'ni bir so'z chegarasidagi ma'nolar sonining ko'payishi, uning shaklining o'ziga xosligini saqlagan holda mumkin bo'ladi;

b) so'zning boshqa so'zlar bilan birikishi natijasida- ya'ni so'z birikmasi hosil bo'lganda, so'z ma'nosi leksik-frazeologik bog'lanishlar bilan belgilanishi natijasida o'zgarishi mumkin.

“Tarjima lug'ati lug'at tiplari ichida eng uzoq tarixga egadir. Bunday lug'atlarning taraqqiyoti boshqa tip lug'atlarga asos bo'lgan. Tarjima lug'atlarining taraqqiyoti, faqat boshqa tip lug'atlar kelib chiqishiga emas, balki mazkur lug'atga xos bo'lgan tillarning grammatikasi, leksikasi, fonetikasi kabilarga e'tibor berilishiga ham sabab bo'lgan”.

Ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikmaning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat:

Vakolat (in english Competence) -terminologik birikma sog'liqni saqlash, ish bilan ta'minlanish, nogironlikni qo'llab-quvvatlash va pensiya ta'minoti kabi sohalarni qamrab oladigan ijtimoiy himoya bilan bog'liq ko'plab tushunchalar, siyosat va dasturlarni o'z ichiga oladi. Ushbu kenglik aralashmaning ijtimoiy ta'minot tizimlarining turli jihatlarini etarli darajada aks ettirishini ta'minlaydi.

Aniqlik (in english Precision)-murakkab ichidagi har bir atama diqqat bilan aniqlanadi va belgilanadi, ijtimoiy himoya sohasida aniq ma'no va foydalanish bilan belgilanadi. Ushbu aniqlik muloqotda aniqlik va aniqlikni ta'minlaydi, akademik, siyosat va professional kontekstlarda samarali nutq so'zlashga imkon beradi. Example term: "Social Security"("Ijtimoiy Xavfsizlik")

Definition: A government program designed to provide financial assistance to individuals and families in times of need, typically through retirement benefits, disability benefits, and survivor benefits.(Ushbu atama shaxslar va jamoalarning iqtisodiy xavfsizligi va farovonligini ta'minlashga qaratilgan keng ko'lamli ijtimoiy himoya choralarini o'z ichiga oladi.)

Muvofiqli. (in english Consistency)- murakkab turli xil kontekstlar va hujjatlar bo'yicha izchillik va bir xillikni ta'minlash uchun standartlashtirilgan til va terminologiya konventsionalardan foydalangan holda o'z terminologiyasida izchillikni saqlaydi. Doimiy terminologiya inshootlari muvofiqligi va turli manfaatdor tomonlar va tizimlar o'rtasida o'zaro ishlashni ta'minlaydi.

Example Term: "Unemployment Insurance" ("Ishsizlik Sug'urtasi")

Definition: A government program that provides temporary financial assistance to individuals who have lost their jobs, typically through layoffs or job loss, and meet certain eligibility criteria. (Ushbu atama o'z terminologiyasida izchillikni saqlaydi va shu bilan birga uni turli kontekstlarda va yurisdiksiyalarda qo'llashda moslashuvchanlikni ta'minlaydi.)

Moslashuvchanlik (in english Flexibility)- o'ziga xosligiga qaramay, birikma rivojlanayotgan ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy kontekstlarga moslashuvchan va moslashuvchan bo'lib qolmoqda. Ijtimoiy himoya sohasidagi yangi o'zgarishlar, yuzaga keladigan muammolar va o'zgaruvchan ustuvorliklarni o'z ichiga oladi, bu uning terminologiyasini doimiy ravishda takomillashtirish va kengaytirishga imkon beradi.

Kirish imkoniyati (in english Accessibility)- murakkab foydalanuvchilarning keng doirasi, shu jumladan siyosatchilar, amaliyotchilar, tadqiqotchilar va keng jamoatchilik uchun ochiq bo'lishi uchun mo'ljallangan. Texnik yoki jargon-laden til ustidan u baxtsiz hodisalar, osonlik bilan turli tinglovchilar tomonidan tushunilishi mumkin, deb aniq va to'g'ri termin ish bilan.

Ko'p tillilik (in english Multilingualism)- tobora o'zaro bog'liq bo'lgan dunyoda terminologik birikma ko'plab tillarda ishlab chiqilishi va saqlanishi mumkin, bu madaniyatlararo aloqa va hamkorlikni osonlashtiradi. Murakkabning ko'p tilli versiyalari ijtimoiy himoya terminologiyasining global auditoriya uchun qulay va dolzarb bo'lishini ta'minlaydi. Example Term: "Pension"

Definition: Regular payments made to individuals upon reaching retirement age, typically funded by contributions from the individual and/or their employer over the course of their working life. (Jismoniy shaxslarga pensiya yoshiga etganida amalga oshiriladigan muntazam to'lovlr, odatda, ish hayoti davomida shaxs va yoki ularning ish beruvchisining badallari hisobiga moliyalashtiriladi.)

Ushbu atama turli tillar va madaniyatlarda keng tushuniladi, bu madaniyatlararo aloqalarni va ijtimoiy himoya sohasidagi hamkorlikni osonlashtiradi.

Dinamiklik (in english Dynamicity)- murakkab dinamik va ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy kontekstdagi o'zgarishlarga javob beradi, muntazam yangilanishlar, qayta ko'rib chiqish va kengaytirish mexanizmlari mavjud. Ushbu dinamiklik aralashmaning paydo bo'layotgan muammolarni hal qilishda va ijtimoiy himoya sohasida ilg'or tajribalarni ilgari surishda dolzarb va dolzarb bo'lib qolishini ta'minlaydi. Example Term: "Universal Basic Income (UBI)"

Definition: A form of social security in which all citizens or residents of a country receive a regular, unconditional sum of money from the government, regardless of their employment status or income level. (Ijtimoiy ta'minot shakli, unda mamlakatning barcha fuqarolari yoki rezidentlari, ish holati yoki daromad darajasidan qat'i nazar, hukumatdan muntazam, shartsiz pul oladilar.)

Ushbu atama o'zgaruvchan iqtisodiy sharoitlar va ijtimoiy ehtiyojlarga javob beradigan, ijtimoiy ta'minot siyosatida moslashuvchanlik va innovatsiyalarning muhimligini ta'kidlaydigan ijtimoiy himoyaga rivojlanayotgan yondashuvni aks ettiradi.

Umuman olganda, terminologik birikma ijtimoiy himoya organizmlar ijtimoiy himoya sohasidagi asosiy tushunchalar va amaliyotlarni kontseptsiyalash va yetkazish uchun keng qamrovli, aniq, ongli, moslashuvchan, qulay, ko'p tilli va dinamik asos.

Ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikma ijtimoiy ta'minot sohasidagi asosiy tushunchalar va amaliyotlarni tushunish va muhokama qilish uchun keng qamrovli va aniq asoslarni o'z ichiga oladi. Uning asosiy xususiyatlarini o'rganib chiqib, biz ijtimoiy himoya kabi murakkab sohalarda samarali aloqa va bilimlarni tarqatishda terminologik birikmalarning ahamiyati va foydaliligi to'g'risida chuqurroq ma'lumotga ega bo'lishimiz mumkin.

Murakkabning keng qamrovliligi uning sohani yaxlit tushunishga imkon beradigan ijtimoiy himoya tushunchalari, siyosati va dasturlarining keng doirasini qamrab olishini ta'minlaydi. Ushbu kenglik manfaatdor tomonlarga turli xil ijtimoiy ehtiyojlar va muammolarni har tomonlama hal qilishga

imkon beradi. Bundan tashqari, uning aniqligi muloqotda aniqlik va aniqlikni ta'minlaydi, siyosatni samarali ishlab chiqish, amalga oshirish va baholashga yordam beradi.

Terminologiyada izchillik ijtimoiy himoya sohasida izchillik va o'zaro muvofiqlikni ta'minlash uchun juda muhimdir. Murakkabning standartlashtirilgan til va terminologiya konventsionaliyalariga sodiqligi turli hujjatlar, kontekstlar va manfaatdor tomonlar bo'yicha izchillikni ta'minlaydi. Shu bilan birga, uning moslashuvchanligi rivojlanayotgan ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy kontekstlarga moslashishga imkon beradi, vaqt o'tishi bilan dolzarbligi va qo'llanilishini ta'minlaydi.

Asosan, terminologik birikmalarni ishlab chiqishda, ijtimoiy himoya kabi muhim ijtimoiy ta'sirga ega bo'lgan sohalarida muhim ahamiyatga ega. Murakkabning aniq va sodda tildan foydalanishi uni foydalanuvchilarning keng doirasi, shu jumladan siyosatchilar, amaliyotchilar, tadqiqotchilar va keng jamoatchilik uchun ochiq bo'lishini ta'minlaydi. Bundan tashqari, uning ko'p tilli versiyalari madaniyatlararo aloqa va hamkorlikni osonlashtiradi, global miqyosda uning dolzarbligi va foydaliligini oshiradi.

Ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikmani muhokama qilish uning aloqani kuchaytirish, bilim almashish va ijtimoiy ta'minot sohasidagi siyosatni ishlab chiqish vositasi sifatida ahamiyatini ta'kidlaydi. Oldinga siljish, tarkibni yanada takomillashtirish va kengaytirish, shuningdek tegishli manfaatdor tomonlar orasida undan foydalanish va qabul qilishni targ'ib qilish bo'yicha harakatlar inklyuziv va samarali ijtimoiy himoya siyosati va amaliyotini rivojlantirish uchun juda muhimdir. Bundan tashqari, aralashmaning rivojlanayotgan ijtimoiy ehtiyojlar va muammolarga javob berishini ta'minlash uchun davom etayotgan tadqiqotlar va hamkorlik zarur bo'lib, oxir-oqibat yanada adolatli va barqaror jamiyatlarni amalga oshirishga hissa qo'shadi.

Ushbu munozara bo'limi ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikmaning asosiy xususiyatlarini tahlil qiladi va uning ijtimoiy ta'minot sohasidagi siyosatni ishlab chiqish, tadqiqotlar va amaliyotga ta'sirini o'rganadi. Tuzatishlar sizning maqolangizning aniq yo'nalishi va topilmalari asosida amalga oshirilishi mumkin.

Ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikma ijtimoiy ta'minot sohasidagi asosiy tushunchalar va amaliyotlarni

tushunish, muloqot qilish va rivojlantirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Komplekslik, aniqlik, izchillik, moslashuvchanlik, mavjudlik, ko'p tillilik va dinamiklikning asosiy xususiyatlari orqali birikma turli xil ijtimoiy ehtiyojlar va muammolarni hal qilish uchun mustahkam va moslashuvchan platformani taqdim etadi.

Ijtimoiy himoya tushunchalari va siyosatining keng doirasini qamrab olgan holda, birikma ijtimoiy ta'minot tizimlarini yaxlit tushunishni ta'minlaydi, siyosatni samarali ishlab chiqish, amalga oshirish va baholashga yordam beradi. Uning terminologiyadagi aniqligi va izchilligi muloqotda aniqlik va aniqlikni ta'minlaydi, sohada izchillik va o'zaro muvofiqlikni rivojlantiradi. Bundan tashqari, aralashmaning moslashuvchanligi rivojlanayotgan ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy kontekstlarga moslashishga imkon beradi, vaqt o'tishi bilan dolzarbligi va qo'llanilishini ta'minlaydi. Uning qulayligi va ko'p tillilik ijtimoiy himoya terminologiyasini global auditoriya uchun ochiq qiladi, madaniyatlararo aloqa va umumiy muammolarni hal qilishda hamkorlikni rivojlantiradi.

Murakkabning dinamik tabiati unga ijtimoiy himoya sohasidagi rivojlanayotgan tendentsiyalar va o'zgarishlarga javob berishga imkon beradi, bu uning so'nggi tadqiqot natijalarini, siyosat yangiliklarini va ijtimoiy ehtiyojlarni aks ettirishini ta'minlaydi. Tarkibni muntazam ravishda yangilash, qayta ko'rib chiqish va kengaytirish orqali manfaatdor tomonlar xabardor bo'lib turishlari va o'zlarining yondashuvlarini rivojlanayotgan sharoitlarga moslashtirishlari mumkin.

Xulosa qilib aytganda, ijtimoiy himoya bo'yicha terminologik birikma aloqa, bilimlarni tarqatish va ijtimoiy ta'minot sohasidagi siyosatni ishlab chiqishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Oldinga siljish, tarkibni yanada takomillashtirish va kengaytirish, shuningdek tegishli manfaatdor tomonlar orasida undan foydalanish va qabul qilishni targ'ib qilish bo'yicha harakatlar inklyuziv va samarali ijtimoiy himoya siyosati va amaliyotini rivojlantirish uchun juda muhimdir. Doimiy izlanishlar, hamkorlik va innovatsiyalar orqali biz ijtimoiy himoyani tushunish va amalga oshirishni takomillashtirishni davom ettirishimiz mumkin, natijada yanada adolatli va barqaror jamiyatlarni amalga oshirishga hissa qo'shamiz.

ADABIYOTLAR

1. Гак В. Г. О некоторых закономерностях развития лексикографии (учебная и общая лексикография в историческом аспекте) // Актуальные проблемы учебной лексикографии / Сост. В.А. Редькин. Рус.яз., Москва, 1977, – 27. □
2. Ўзбек тили лексикологияси. Масъул мухаррирлар: А.Ҳожиёв, А.Ахмедов. Фан, Тошкент, 1981, – Б. 305. □, , ,
3. Alpaydin, E. (2020). Introduction to Machine Learning. MIT Press.
4. Bishop, C. M. (2006). Pattern Recognition and Machine Learning. Springer.
5. Hastie, T., Tibshirani, R., & Friedman, J. (2009). The Elements of Statistical Learning: Data Mining, Inference, and Prediction. Springer.
6. Murphy, K. P. (2012). Machine Learning: A Probabilistic Perspective. MIT Press.
7. Russell, S. J., & Norvig, P. (2016). Artificial Intelligence: A Modern Approach. Pearson.
8. Палуанова Х.Д. Экологик терминларнинг деривацион-семантик хусусиятлари (Ўзбек, қорақалпоқ, инглиз ва рус тиллари мисолида): Филол. фан. д-ри дисс. – Тошкент, 2016. – 230 б.
9. Ахмедов О.С. Инглиз ва ўзбек тилларида солиқ-божхона терминларининг лингвистик таҳлили ва таржима муаммолари: Филол. фанлари док. ... дис.- Тошкент: 2016. – 254 с.
10. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдлик. – Тошкент: «Ўзбекистон миллий энциклопедияси», 200-2008. 1-ж. – 80 с. 2-ж. – 1 с. - ж. – 8 с. 4-ж. – 0 с. 5-ж. – 591 б.
11. Ўзбекистон миллий энциклопедияси. – Тошкент: 2000. – Б. 10.
12. Ҳожиёв А. Тилшунослик терминларининг изоҳли луғати. – Тошкент: «Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси» Давлат Илмий Нашриёти.: 2002. – 158 б.